

REMISSVAR

2019-11-21

Dnr: BO 2019-0252

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet Styrkraft i funktionshinderpolitiken (SOU 2019:23)

(dnr S2019/02213/FST)

Barnombudsmannen har beretts möjlighet att inkomma med ett remissvar på betänkandet Styrkraft i funktionshinderpolitiken. Barnombudsmannen yttrar sig med utgångspunkt i uppdraget att företräda barns och ungas rättigheter utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Vi beaktar även de allmänna kommentarerna och rekommendationerna till Sverige från FN:s kommitté för barnets rättigheter (FN:s barnrättskommitté). Vi lämnar således synpunkter utifrån ett barnrättsperspektiv på de delar av betänkandet som direkt rör barn och unga under 18 år.

Utredningen redogör i betänkandet för att deras förslag sammantaget syftar till att skapa ett styr- och uppföljningssystem som ger riksdagen och regeringen förutsättningar för att driva utvecklingen mot att funktionshinderpolitiken mål nås och att rättigheterna för personer med funktionsnedsättning förverkligas.

Barnombudsmannen vill särskilt understryka vikten av att barnrättspolitiken utgår från de mänskliga rättigheter som ska tillförsäkras barn enligt barnkonventionen (7.1.5).

Barnombudsmannen är positivt till utredningens förslag om att regeringen ska ge Statistiska centralbyrån i uppdrag att utveckla statistik och metoder i samarbete med forskare och andra myndigheter (7.5). Barnombudsmannen ser dock svårigheter med att förverkliga syftet med utredningens förslag, eftersom det saknas jämförande statistik på individnivå för att följa utvecklingen för personer med funktionsnedsättning. Enligt Barnombudsmannen fångas inte denna utmaning upp i utredningens förslag i tillräckligt stor utsträckning.

FN:s barnrättskommitté har i sina rekommendationer vid flera tillfällen särskilt lyft att Sverige behöver vidta åtgärder för att säkerställa tillgång till statistisk data gällande barn med funktionsnedsättning.¹ Det är en förutsättning för att funktionshinderpolitiken, och Sveriges skyldigheter enligt både barnkonventionen och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, ska kunna genomföras och att rättigheterna tillgodoses för barn med funktionsnedsättning fullt ut på ett icke-diskriminerande sätt. Samtidigt anser Barnombudsmannen att det genom det kommunala självstyret finns hinder mot att på ett likvärdigt sätt genomföra förslagen på nationell nivå. Det gör att riksdagen och regeringen inte på ett ändamålsenligt sätt kan styra på regional eller kommunal nivå. Det skulle möjligen delvis kunna avhjälpas genom en tydlig styrning av

¹ Se till exempel FN:s Barnrättskommitté. Sammanfattande slutsatser och rekommendationer avseende Sveriges fjärde periodiska rapport. CRC/CSSWE/CO4. P. 19-20 FN:s Barnrättskommitté. Sammanfattande slutsatser och rekommendationer avseende Sveriges femte periodiska rapport. CRC/CSSWE/CO5. P. 39.40.

anslag till verksamheter och projekt som regering lägger ut på regional och kommunal nivå.

Barnombudsmannen ser positivt på förslagen som rör ökad delaktighet och inflytande för dem det berör.

Föredragande i ärendet har varit juristen och utredaren Tomas Agdalen.

Mårten Petersson
Stf. Barnombudsman